

Liefde voor imperfectie

Femke van Gemert maakt van oude stoffen een nieuw geheel

Er worden tegenwoordig zo veel prachtige stoffen gemaakt en de techniek is zo vergevorderd, dat alles perfect lijkt te zijn. Femke van Gemert maakt haar eigen stoffen in een zoektocht naar imperfectie en de menselijke maat.

Atelier 506, een ruime werkkamer in een oude fabriek in Amsterdam, is het werkterrein van textielkunstenaar Femke van Gemert. Hier verwerkt ze bestaande stoffen tot nieuwe stoffen, concepten en interieurs. Voor haar laatste project, 'Erfenis', creëerde ze acht interieurs op schaal. 'Ik ben altijd op zoek naar authenticiteit.' Femke maakt van bestaande stoffen een nieuwe stof met als uitgangspunt restantverwerking. 'Er worden prachtige stoffen gemaakt, en met de techniek is zo veel mogelijk.' Alleen ontbreekt in al deze overvloed iets: 'Op zichzelf ligt in een stof maken voor mij geen uitdaging, dat is het

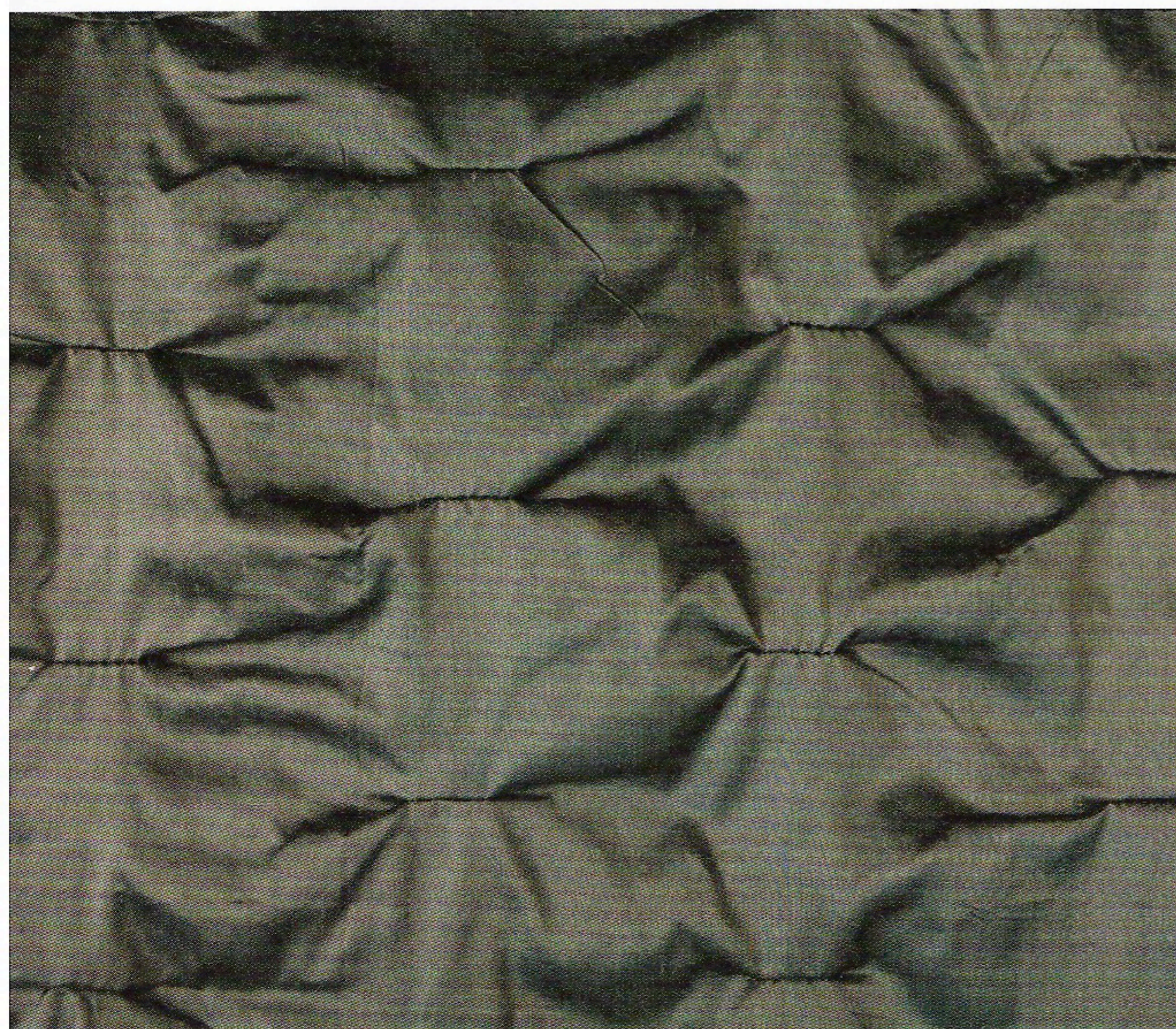
wiel opnieuw uitvinden. Met mijn werk creëer ik weer handmatigheid, imperfectie en uniciteit. Ik wil al die bestaande stoffen gebruiken om iets te maken wat er nog niet is, niet het beter maken van iets wat al bestaat.'

Aan de muur achter haar bureau hangt een okergeel doek met daarop een poes genaaid, van verschillende lapjes stof. 'Mijn eerste werk, ik was een jaar of vijf en mijn moeder heeft het bewaard.' De staart van het dier is rafelig en nooit afgemaakt. 'Kennelijk is de liefde voor imperfectie altijd al aanwezig geweest', lacht Femke.

Achtergrond

Femke studeerde modevormgeving aan de HKU en was tijdens haar opleiding een twijfelgeval. 'Ik was geen modeontwerper, bleef te conceptueel. "De visie is goed, de stof prachtig, maar dat jurkje ziet er niet uit", kreeg ik continu te horen. Ik was veel meer bezig met sfeer en kleur. Hoe komt het over en welk gevoel roept het op.' Na haar opleiding liep ze stage in Parijs bij trendadviseur Lidewij Edelkoort, waar ze leerde dat je met kleuren en ideeën een sfeer kunt neerzetten, zonder dat je daadwerkelijk een jurk hoeft te maken. Er volgde een carrière in

'Stil Reliëf' (2008), zijde, 100 x 70 cm.

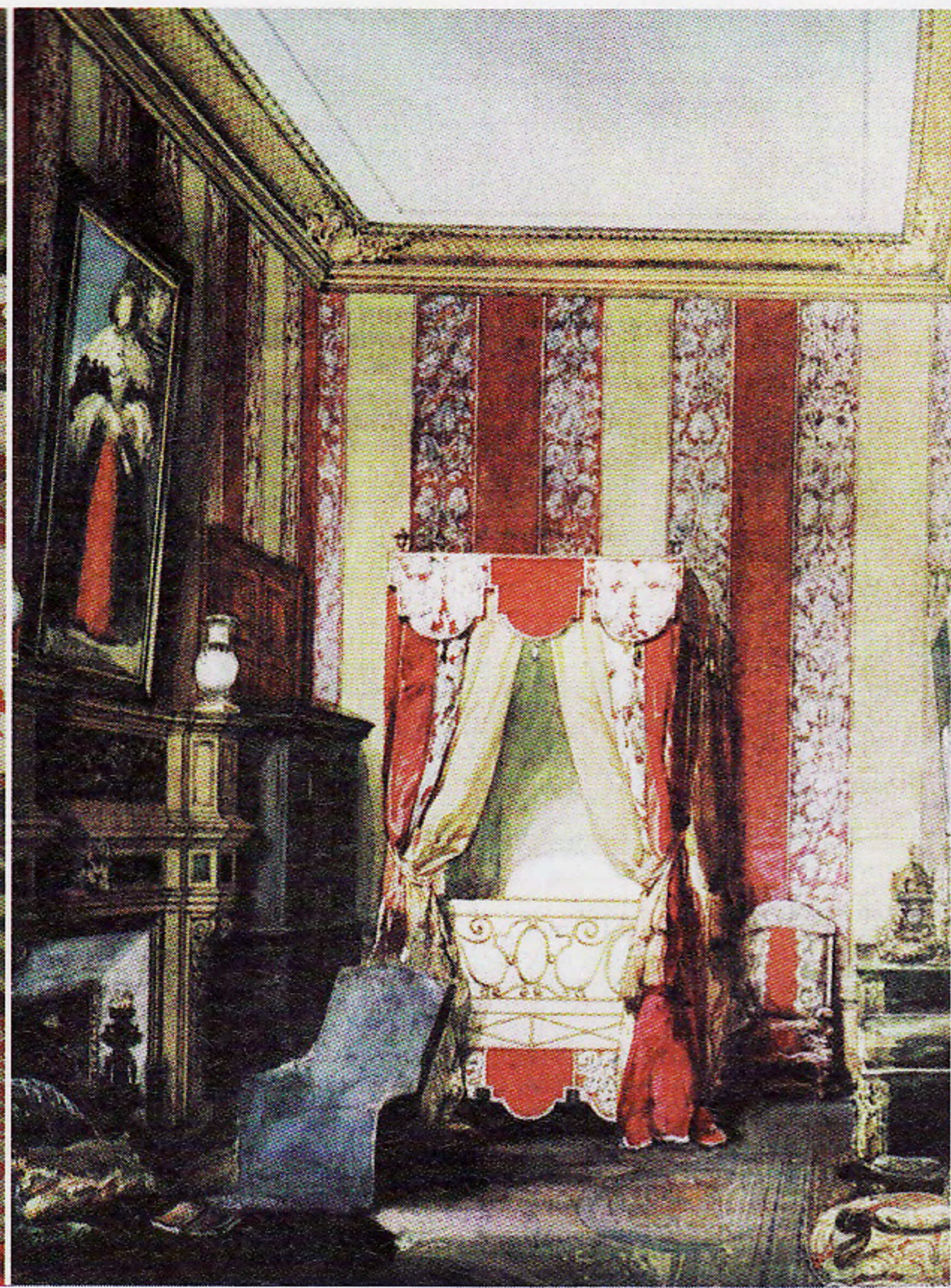

Antonello da Messina, 'Hieronymus in zijn werkplaats' (ca. 1850). 'Hieronymus' (2008).

'Rood door de eeuwen en culturen heen' (2008), 110 x 75 cm.

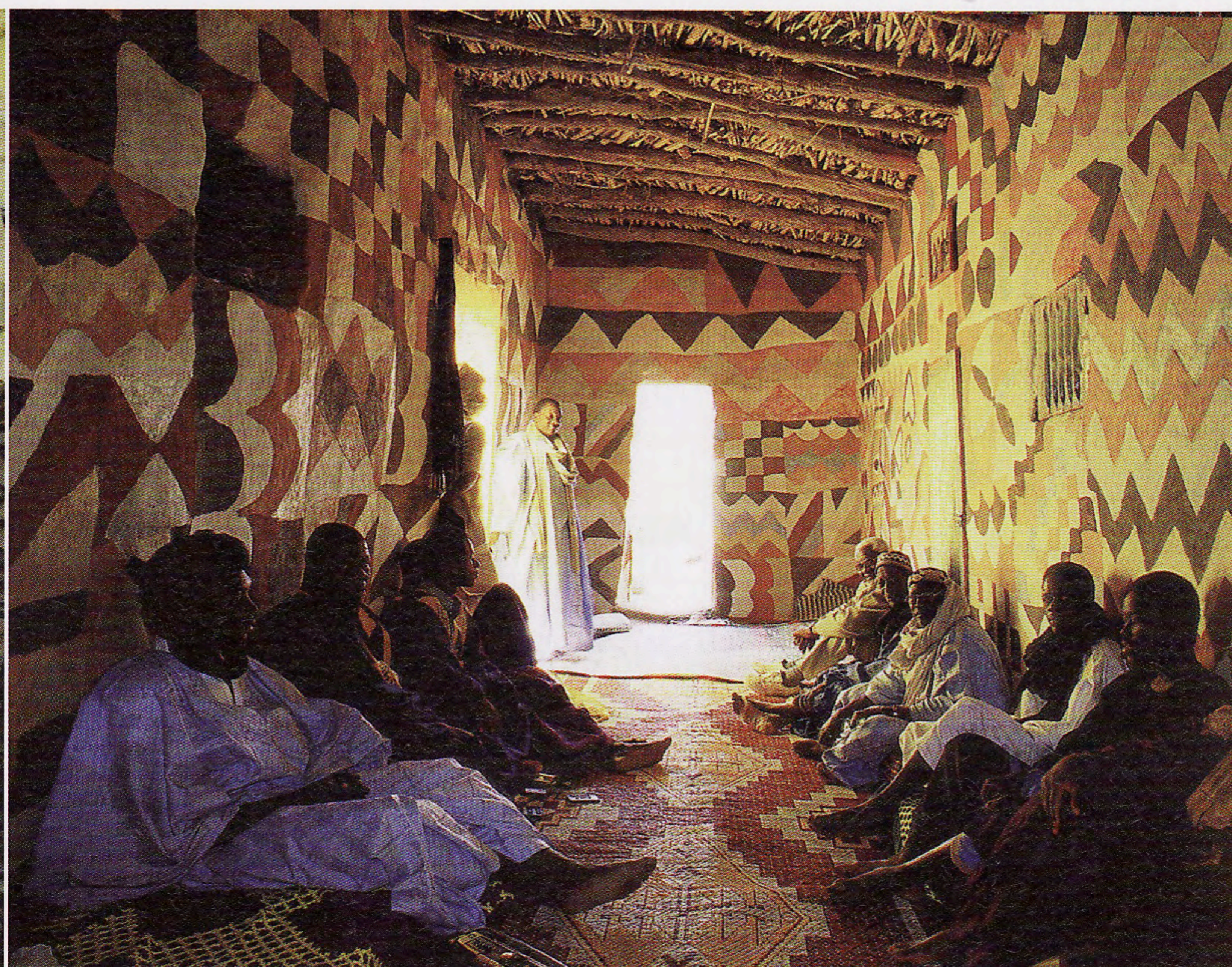
Eugene Lami, Rome, 'Slaapkamer van de barones Alphonse de Rothschild' (1865).

'Rode kamer' (2008).

Geelgroene, antiek en ander restant textiel (2008), 20 x 35 cm.

Soninke-sprekende mensen, Mauretania (ca. 2004).

'Afrikaanse kamer' (2008).

ontwerp en trendadvies, maar na tien jaar begon ze het 'zelf maken' te missen.

'Via vrienden werd ik gevraagd om te helpen met het restylen van een showroom van Diesel. Daar kon ik weer heel vrij werken en ik heb toen veel met textiel gedaan, veel restanten verwerkt en oude spullen hergebruikt. Ik merkte toen hoe heerlijk ik het vond om weer met mijn handen in het materiaal te zitten.' Sindsdien werkt Femke weer voor zichzelf, op zoek naar ongewone toepassingen. 'Het gewone is er al, in mijn vrije werk kan ik de ramen veel wijder openzetten.'

Nieuw geheel

Textiel is een wederkerig materiaal in Femkes leven. Eerst de poes, daarna barbiekleertjes en op haar zeventiende knutselde ze moodboards

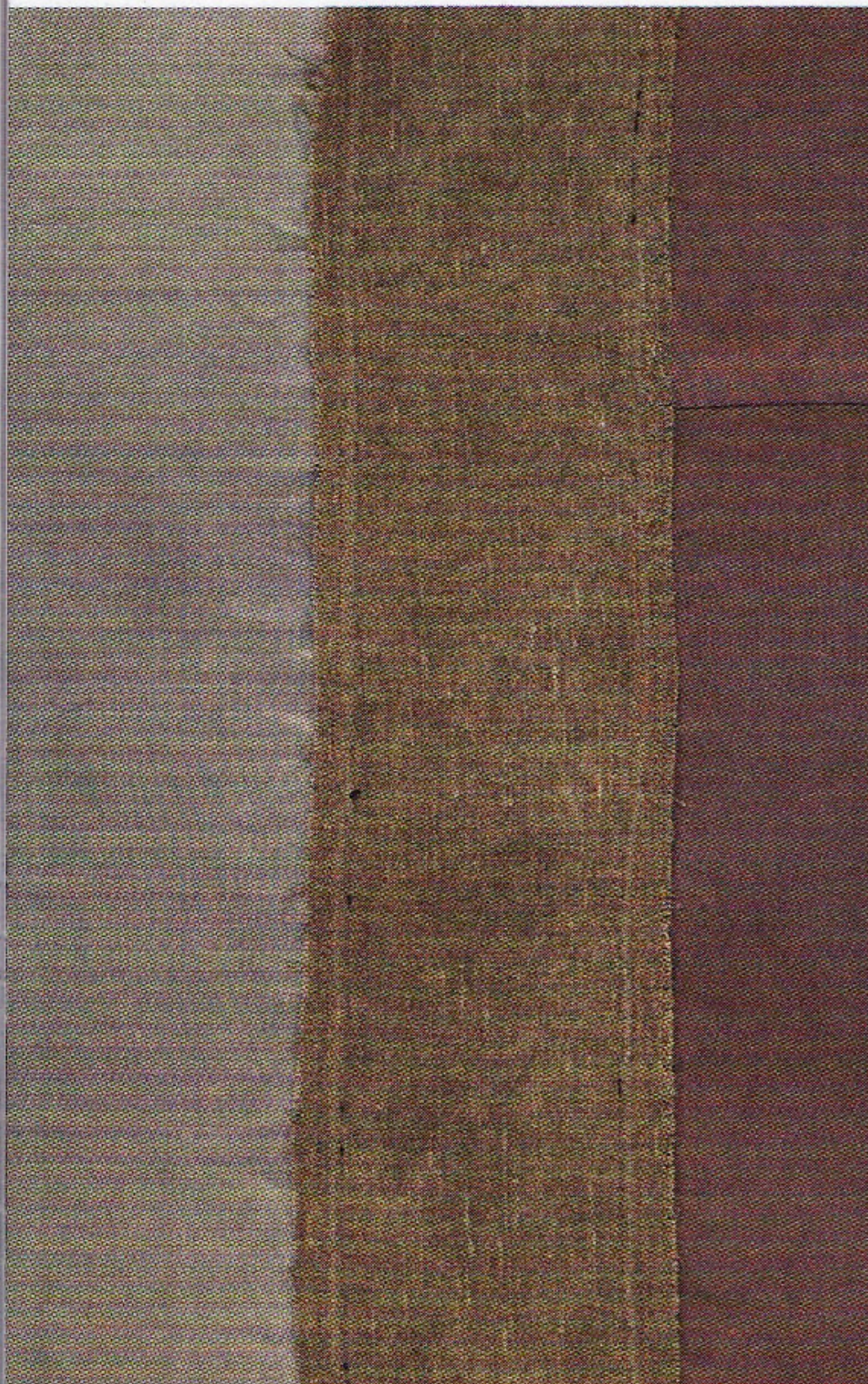
van stof. Techniek gebruikt ze gevoelsmatig. Jarenlang naaide ze willekeurige stoffen aan elkaar tot een geheel, de laatste tijd maakt ze veel gebruik van een zelfgemaakt weefgetouw. 'Ik wil dingen verbinden die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben.'

Door verschillende soorten textiel te weven en te vlechten ontstaat er een nieuw geheel. 'Wol, zijde, lint, ik kijk gewoon wat er gebeurt. De verschillende eigenschappen van de stoffen hebben invloed op de vorm. De imperfectie en toevalligheid die ontstaat, maakt het mooi en uniek, iets dat alleen een mens gemaakt kan hebben', vindt Femke. Vroeger gebruikte ze patchen als techniek. 'Maar dan blijven het toch altijd losse lapjes die samen iets vormen. Met weven gaan draden letterlijk samen en wordt het een nieuw geheel.'

Erfenis

Het nieuwste project van Femke heet 'Erfenis'. Na het overlijden van haar schoonvader erfde ze een hele verzameling antieke stoffen. 'Hij verzamelde oude kostuums en antieke stoffen en was eigenaar van het kostuummuseum in Utrecht. Na zijn overlijden hebben we musea en verzamelaars uitgenodigd, maar veel lappen waren te klein of te kapot om voor hen interessant te zijn.'

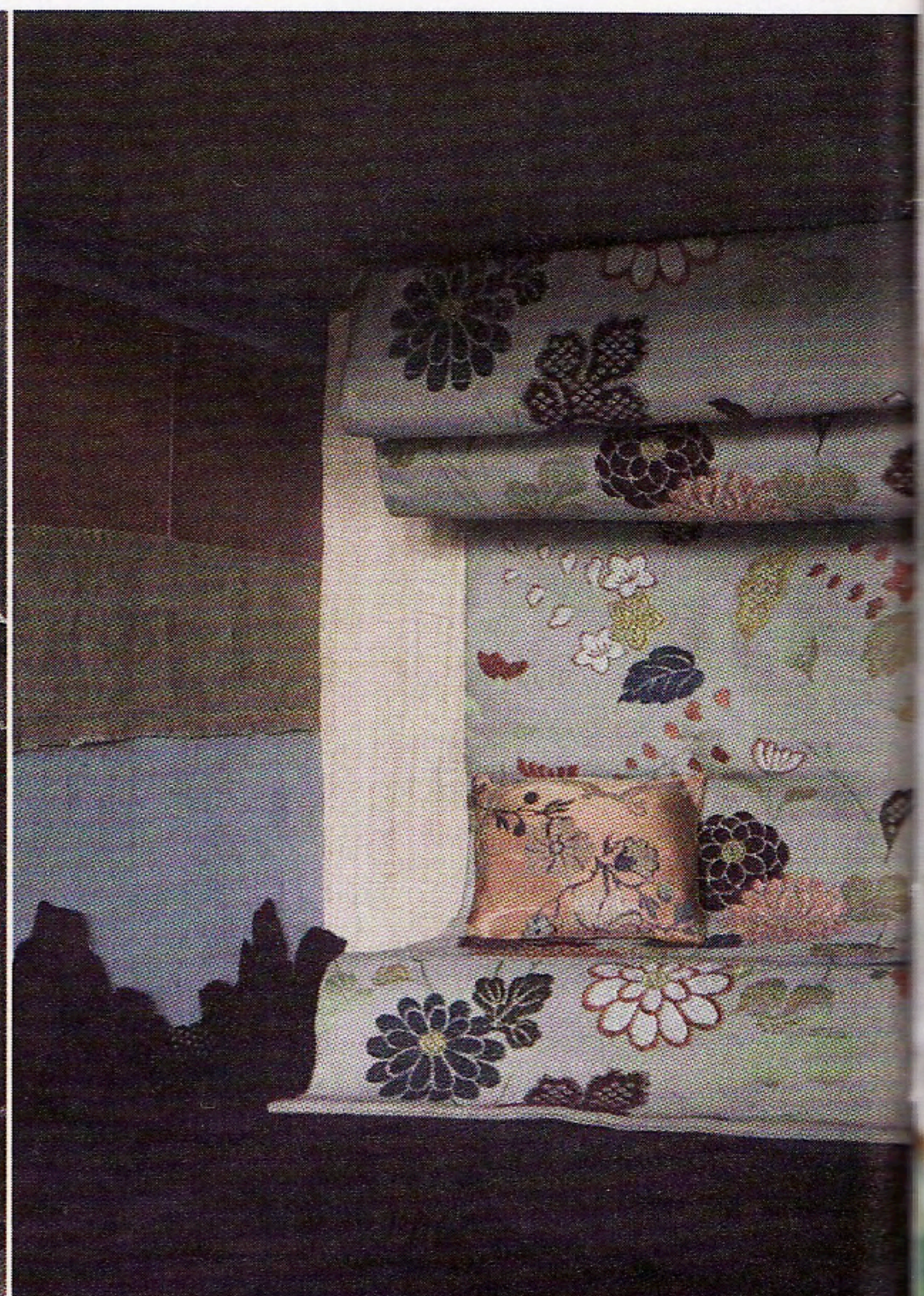
De tientallen dozen met stof vormden in materieel en cultureel opzicht weer een eigen erfenis en dus liet Femke zich inspireren door afbeeldingen van antieke interieurs en verwerkte ze de stoffen in verschillende ruimtes. Voor het project bouwde ze een klein weefgetouw en combineerde de antieke stoffen met materiaal in eigen bezit. De stoffen werden

'Paars en zand' (2008),
mix van textiel, 100 x 65 cm.

'Manchu aan het opium roken' (eind achttiende eeuw).

'Kimonobed' (2008).

geselecteerd op wat ze gevoelsmatig opriepen en de interieurs waardoor ze zich liet inspireren waren toevallige ontmoetingen. 'Ik wilde het effect bereiken waarbij het lijkt alsof het eindresultaat enorm is, net zoals hoe het er in de realiteit uit zou zien.' Daarvoor was niet genoeg stof en dus maakte Femke de interieurs op schaal (met medewerking van Rolinka Kattouw). 'Juist omdat het levensgroot lijkt, wordt een simpele stof, eentje die eigenlijk gewoontjes is, opeens raar en bijzonder.'

Sfeer en gevoel

Door het stylen en inrichten van ruimtes voor bedrijven en de reacties die dat opriep bij

werknemers, raakte Femke doordrongen van het belang van een interieur. 'Het is een weerspiegeling van een persoon in al zijn facetten. Wat iemand draagt is een momentopname, een interieur is een totaalbeeld, waarin sfeer, gevoel en warmte heel belangrijk zijn.' De zoektocht naar warmte en gevoel is ook wat haar bij textiel brengt. 'Verf is kil, textiel is warm, dat kun je aanraken en voelen.' Ze kan zich beter uiten in textiel. 'Mijn muurschilderingen lijken ook op stof, er zitten patronen en diepte in.'

Femke heeft geen behoefte iets 'echts' te maken. 'Ik wil een totale sfeer neerzetten. Als ik een stoel of bank zou maken is dat maar één

ding, terwijl ik wil dat mijn werk overweldigend is. Ik wil een wereld creëren, een totaalbeeld, waardoor je iemand mee kunt nemen in jouw gevoelsgang.' De materialen samen leveren iets nieuws op, dat wat alles verenigt. In haar vrije werk wil de kunstenaar alleen werken aan de wereld 'zoals ik hem zie en wil voelen. Maar wel werelden waarin je als mens echt zou kunnen leven. Ik ben niet iemand die de abstractie opzoekt.'

Tekst: Nanda Millenaar

Bladerdak (2008), mix van
antiek en hedendaags textiel,
95 x 50 cm.

Don Agostino Chigi, 'De salon met zuilen' (Rome, negentiende eeuw).

'Tuinkamer Gothic' (2008).

